

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor (structurată pe puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii privind modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova		Cu referire la proiectul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la modificarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 57/13 din 28.12.2018, comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual asupra acestuia. Totodată, din punct de vedere redacțional în titlu se va indica denumirea completă a actului normativ departamental supus amendării. De asemenea, referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. Obiecție valabilă și la pct. 1.	Se acceptă. Actul normativ a fost redactat.
	Ministerul Economiei și Infrastructurii	1	Subsidiar remarcăm că Nota informativă trebuie să includă fundamentarea economico-financiară exhaustivă, care ar reflecta impactul economic scontat urmare amendamentelor propuse în proiectul hotărârii.	Se acceptă. Nota informativă a fost redactată.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect de Hotărâre				
Pct.1 sbp.2) va avea următorul cuprins: „ ... BM - cota de încărcare datorită aplicării sistemului bonus-malus se determină în baza distribuției	Ministerul Economiei și Infrastructurii	1	La pct.1, subpct.2), evidențiem că redacția nouă a prevederilor pct.8 nu asigură respectarea principiilor de predictibilitate și transparență a actului normativ, stipulate la art.3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. În acest sens, relevăm	Se comentează. În contextul măsurilor aferente evoluției crizei pandemice întreprinse de către autoritățile publice și decretarea regimului stării de urgență prin Hotărârea

<p>numărului de polițe-an expuse la risc în funcție de clasele bonus-malus.”.</p>		<p>impredictibilitatea modului de reglementare a determinării cotei e încărcare aferentă sistemului bonus-malus și lipsa transparenței în stabilirea primei de asigurare de bază la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă (BM – cota de încărcare datorită aplicării sistemului bonus-malus se determină în baza distribuției numărului de polițe-an expuse la risc, în funcție de clasele bonus-malus). Aspectele menționate comportă riscuri în determinarea pertinentă a primelor de asigurare achitate de mediul de afaceri pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă. Prin urmare, în contextul creării unei formule, este necesar ca fiecare componentă a acesteia să fie bazată pe un calcul clar și simplu de aplicat. Având în vedere cele expuse supra, propunem crearea unei formule expres de stabilire a cotei de încărcare aferentă sistemului bonus-malus.</p>	<p>Parlamentului nr. 49/2021 privind declararea stării de urgență, având în vedere faptul că aplicarea acestei formule de calcul va condiționa majorarea primei de asigurare plătită de persoanele asigurate, pentru protejarea drepturilor acestora, se propune suspendarea aplicării amendamentului respectiv pe o perioadă nedeterminată.</p>
<p>1) La punctul 2 noțiunea „primă de asigurare de bază” va avea următorul cuprins:</p> <p>”primă de asigurare de bază - prima calculată prin metode actuariale conform pct.8 și pct.8¹, în baza informațiilor statistice ale asiguratorului”.</p> <p>Pct.1 sbp.2) va avea următorul</p>	<p>Asociația Actuarilor din Moldova</p>	<p>Asociația de Actuarat din Moldova (AAM) a examinat demersul Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), nr. 041771 din 10.11.2020 referitoare la avizarea proiectului Hotărârii privind modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018 și consideră relevantă intenția CNPF de a include în formula de calcul a primei de asigurare de bază a cotei factorului de încărcare aferent sistemului bonus-malus, astfel asigurând integrarea în formula de calcul a componentelor de bază care contribuie la determinarea pertinentă a primei de asigurare de bază. În context, AAM propune următoarele amendamente la proiect:</p> <p>1. La pct.1, subpct. 1) din proiect, propunem excluderea textului „conform pct.8 și pct.8¹” în condițiile în care metodologia descrise la punctele corespunzătoare metoda de calcul a primei de asigurare de bază.</p> <p>La pct.1, subpct. 2) din proiect, În scopul asigurării</p>	<p>Se comentează.</p> <p>În contextul măsurilor aferente evoluției crizei pandemice întreprinse de către autoritățile publice și decretarea regimului stării de urgență prin Hotărârea Parlamentului nr. 49/2021 privind declararea stării de urgență, având în vedere faptul că aplicarea acestei formule de calcul va condiționa majorarea primei de asigurare plătită de persoanele asigurate, pentru protejarea drepturilor acestora, se propune suspendarea aplicării amendamentului respectiv pe o perioadă nedeterminată.</p>

<p>cuprins:</p> <p>„ ... BM - cota de încărcare datorită aplicării sistemului bonus-malus se determină în baza distribuției numărului de polițe-an expuse la risc în funcție de clasele bonus-malus.”.</p>			<p>clarității calculului primei de asigurare de bază, excluderii unor situații de echivoc în determinarea cotei de încărcare aferentă sistemului bonus-malus, propunem stabilirea unei formule exprese de calculare a cotei factorului de încărcare aferent sistemului bonus-malus. Astfel, propunem determinarea factorului BM în baza datelor pentru ultimul an calendaristic, utilizat în calculele actuariale a primelor de asigurare de bază pentru asigurarea RCA, printr-o medie aritmetică ponderată a reducerilor (bonus) și majorărilor (malus) relative pentru fiecare clasă a sistemului bonus malus. În calitate de pondere urmează a fi luat în considerație distribuția numărului de contracte subscrise pentru fiecare clasă a sistemului bonus-malus (clasele M-17) prevăzute în tabelul claselor și coeficienților bonus-malus din anexa la Regulamentul privind aplicarea sistemului bonus-malus la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în redacție nouă).</p>	
<p>Pct.1 sbp.2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„ ... BM - cota de încărcare datorită aplicării sistemului bonus-malus se determină în baza distribuției numărului de polițe-an expuse la risc în funcție de clasele bonus-malus.”.</p>	<p>SAR „MOLDCARGO” SA</p>	<p>1</p>	<p>SAR ”MOLDCARGO” SA comunică susținerea proiectului.</p> <p>Concomitent, în vederea precizării modului de determinare a coteii BM, la pct.1 subpct.2) din proiect, după cuvintele „în baza” se propune completarea cu cuvintele „mediei ponderate a” și în continuare după text.</p>	<p>Se comentează.</p> <p>În contextul măsurilor aferente evoluției crizei pandemice întreprinse de către autoritățile publice și decretarea regimului stării de urgență prin Hotărârea Parlamentului nr. 49/2021 privind declararea stării de urgență, având în vedere faptul că aplicarea acestei formule de calcul va condiționa majorarea primei de asigurare plătită de persoanele asigurate, pentru protejarea drepturilor acestora, se propune suspendarea aplicării amendamentului respectiv pe o perioadă nedeterminată.</p>

	<p>Asociația Actuarilor Moldova din</p>	<p>La pct.12 din Anexa nr.1 la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, propunem reglementarea faptului că, dauna medie estimată să fie determinată în dependență numai de valoarea daunelor plătite, fără considerarea valorii daunelor declarate, dar nesoluționate la calcularea indicatorului μ – valoarea medie a daunelor. Propunerea este argumentată de circumstanțele constatate de actuari în procesul de calcularea a primelor de asigurare de bază pentru exercițiul din anul curent. Prin urmare, au fost observate situații în care valoare daunei medii estimate este influențată semnificativ de valorile rezervelor daunelor declarate dar nesoluționate, care înregistrează variații semnificative nereprezentative de la o perioadă la alta, astfel asigurând disconcordanțe în valoarea daunei medii a daunelor.</p> <p>În contextul propunerii de mai sus, pentru asigurarea unui calcul statistic relevant, se propune aplicarea aceluiași principiu (utilizarea daunelor plătite, fără considerarea valoarea rezervelor de daune declarate dau nesoluționate) pentru calcularea erorii standard (S^2) din aceeași formulă.</p> <p>De asemenea, propunem excluderea din calculul valorii medii a daunelor și a erorii standard a daunelor mari aferente daunelor plătite. În context, considerăm relevant definiția în calitate de daune mari a numărului daunelor care constituie 0,5% din numărul total de daune plătite considerate în calculul daunei medii plătite și a erorii standard.</p>	<p>Se acceptă. Hotărârea a fost modificată în acest sens. Punctul 12 va avea următorul conținut: 12. Dauna medie estimată se calculează după formula:</p> $\bar{D} = \exp\left(\mu + \frac{1}{2}S^2\right)$ <p>unde: $\bar{D}$ – dauna medie estimată; $\exp(X)$ – valoarea funcției exponențiale în punctul X ($X = \mu + \frac{1}{2}S^2$); μ – valoarea medie a daunelor plătite, care se determină după formula:</p> $\mu = \frac{\sum_{i=1}^m \ln D_i}{m}$ <p>unde: D_i – valoarea daunei plătite aferentă cazului asigurat i, fără considerarea valorilor aferente daunelor mari; m – numărul de cazuri asigurate plătite, fără considerarea numărului de daune mari; S^2 – varianța, care se determină după formula: $S^2 = \frac{\sum_{i=1}^m (\ln D_i - \mu)^2}{m}$;</p> <p>Se completează cu noțiune „daune mari” cu următorul cuprins: „daune mari – 1% din numărul total de cazuri asigurate cu cea mai mare valoare a daunelor/despăgubirilor.”.</p>
--	--	--	--

	Asociația Actuarilor Moldova	din	<p>La pct.26 din Anexa nr.1 la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, considerăm relevant aplicarea coeficientului numai pentru persoanele fizice, în condițiile în care, pentru persoanele juridice se aplică numai coeficientul de rectificare aferent clasei de risc „Fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori)”. Astfel, valoarea impactului clasei de risc menționată se încadrează deja în coeficientul de rectificare aferent persoanelor juridice.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art.8 alin. 2²) din Legea nr.414/2006 ”<i>contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto între persoana juridică sau întreprinzătorul individual și asigurător se încheie fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).</i>”</p>
--	---	------------	---	---

Notă: CA GRAWE Carat Asigurări SA, Consiliul Concurenței, în urma examinării proiectului Hotărârii privind modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018, au comunicat lipsa de obiecții și propuneri, alți participanți profesioniști (companii de asigurări) nu au prezentat obiecții și propuneri.